

ΑΡΤΟΥΡΟ
ΠΕΡΕΘ-ΡΕΒΕΡΤΕ

Φαλκό

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΙΤΙΝΑ ΣΠΕΡΕΛΑΚΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΦΑΛΚΟ

ΑΡΤΟΥΡΟ ΠΕΡΕΘ-ΡΕΒΕΡΤΕ

Φαλκό

μυθιστόρημα

*Μετάφραση από τα ισπανικά
Τιτίνα Σπερελάκη*

«Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατὰ οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου».

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 411

Αρτούρο Πέρεθ-Ρεβέρτε, *Φαλκό*

Τίτλος πρωτοτύπου: *Falcó*

Μετάφραση: Τιτίνα Σπερελάκη

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Διορθώσεις: Ελένη Μαρτζούκου

Σελιδοποίηση: Αλέξιος Μάστορης

Φιλμ-Μοντάζ: Γιώργος Κεραμάς

Copyright® Arturo Pérez-Reverte, 2016

Copyright® για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2017

Πρώτη έκδοση στην ισπανική γλώσσα από τις εκδόσεις Alfaguara/Penguin

Random House Grupo Editorial, S.A.U., Βαρκελώνη 2016

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Απρίλιος 2018

KET B322 ΚΕΠ 195/18

ISBN 978-960-16-7844-3

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 210.52.05.600, 801.100.2665, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΟΡΙΝΘΟΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ),

570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

*Δεν πιστεύω σ' εκείνους που έχουν ένα σπίτι,
ένα κρεβάτι, μια οικογένεια και φίλους.*

Σαρλ Πιλσνιέ, Πλαστά διαβατήρια

*Η κόλαση στην πραγματικότητα
είναι ένα ισχυρό διεγερτικό.*

Τζον Ντος Πάσος, Τα καλύτερα χρόνια

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Νυχτερινά τρένα	[11]
2. Στεναγμοί της Ισπανίας	[31]
3. Μια αποστολή στα ανατολικά	[57]
4. Αθώοι δήμιοι	[78]
5. Το να σκοτώνεις δεν είναι δύσκολο	[101]
6. Θα ξαναγελάσει η άνοιξη	[130]
7. Οι φίλοι του Φέλιξ.	[151]
8. Υπάρχουν δρόμοι και δρόμοι	[182]
9. Στάχτες στο προξενείο	[210]
10. Ατέλειωτες νύχτες για σκέψη	[237]
11. Σοκολάτα και καφέ	[271]
12. Τίποτα δεν είναι αυτό που φαίνεται	[295]
13. Το χαμόγελο του συνταγματάρχη Κεράλτ	[317]
14. Η νύχτα είναι ουδέτερη	[334]
15. Επίλογος	[358]

Παρόλο που έχει τεκμηριωθεί με πραγματικά γεγονότα, το Φαλκό είναι μυθιστόρημα με φανταστική πλοκή και χαρακτήρες. Ο συγγραφέας αλλοίωσε κάποιες δευτερεύουσες ιστορικές λεπτομέρειες για να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της ιστορίας.

Νυχτερινά τρένα

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΘΑ ΠΕΘΑΙΝΕ μιλούσε εδώ και δέκα λεπτά στο βαγόνι της πρώτης θέσης. Τα λόγια της ήταν κοινότοπα, τετριμμένα: η σεζόν στο Μπιαρρίτς, η τελευταία ταινία του Κλαρκ Γκέιμπλ και της Τζόαν Κρόφορντ. Τον πόλεμο στην Ισπανία μόλις που τον είχε αναφέρει παρεμπιπτόντως μια δυο φορές. Ο Λορένθο Φαλκό την άκουγε μ' ένα μισοκαπνισμένο τσιγάρο ανάμεσα στα δάχτυλα, το ένα πόδι σταυρωμένο πάνω στο άλλο, φροντίζοντας να μην τσαλακώσει πολύ την τσάκιση του φανελένιου παντελονιού. Η γυναίκα καθόταν δίπλα στο παράθυρο, πίσω από το οποίο παρέλαυνε η νύχτα, κι ο Φαλκό βρισκόταν στην αντίθετη άκρη, κοντά στην πόρτα που έβγαινε στον διάδρομο του βαγονιού. Ήταν μόνοι στο κουπέ.

«Η Τζιν Χάρλοου ήταν» είπε ο Φαλκό.

«Συγγνώμη;»

«Χάρλοου. Τζιν... Εκείνη που έπαιζε στις Θάλασσες της Κίνας, με τον Γκέιμπλ».

«Ω».

Η γυναίκα τον κοίταξε ανέκφραστη τρία δευτερόλεπτα παραπάνω από το κανονικό. Όλες οι γυναίκες παραχωρούσαν στον Φαλκό αυτά τα τρία δευτερόλεπτα. Τη μελέτησε μερικές στιγμές ακόμα, αξιολογώντας τις μεταξωτές κάλτσες με τη ραφή, τα καλής ποιότητας παπούτσια, το καπέλο και την τσάντα στη διπλανή θέση, το κομψό φόρεμα της Vionnet που, στα μάτια ενός καλού παρατηρητή –κι εκείνος ήταν–, ερχόταν σε κάποια αντίθεση με το αόριστα λαϊκό παρουσιαστικό της γυναίκας. Η επιτήδευση ήταν κι αυτή μια αποκαλυπτική ένδειξη. Είχε ανοίξει την τσάντα της και διόρθωνε το μακιγιάζ στα χείλη και τα φρύδια της, μαϊμουδιζοντας τρόπους και μια ανατροφή που στην πραγματικότητα δε διέθετε. Η κάλυψή της ήταν καλούτσικη, κατέληξε ο Φαλκό. Καλοδουλεμένη. Απείχε όμως πολύ από το να είναι τέλεια.

«Ταξιδεύετε κι εσείς μέχρι τη Βαρκελόνη;» τον ρώτησε αυτή.

«Ναι».

«Παρά τον πόλεμο;»

«Είμαι επιχειρηματίας. Ο πόλεμος κάποιους τους δυσκολεύει κι άλλους τους διευκολύνει».

Μια φευγαλέα σκιά περιφρόνησης, που μεμιάς απωθήθηκε, συννέφιασε τα μάτια της γυναίκας.

«Καταλαβαίνω».

Τρία βαγόνια πιο μπροστά, η ατμομηχανή εξέπεμψε ένα σφύριγμα διαρκείας, και το τράνταγμα δυνάμωσε όταν το εξπρές μπήκε σε μια παρατεταμένη στροφή. Ο Φαλκό κοίταξε το Patek Philippe στον αριστερό του καρπό. Απέμενε ένα τέταρτο μέχρι την πεντάλεπτη στάση του τρένου στον σταθμό της Ναρμπόν.

«Με συγχωρείτε» είπε.

Έσβησε το τσιγάρο στο σταχτοδοχείο στο μπράτσο του καθίσματός του και σηκώθηκε, στρώνοντας το σακάκι, αφού διόρθωσε τον κόμπο της γραβάτας. Μόλις που αφιέρωσε μια ματιά στο στραπατσαρισμένο βαλιτσάκι από χοιρόδερμα που βρισκόταν μαζί με το καπέλο και την καμπαρντίνα στο δίχτυ των αποσκευών, πάνω από το κεφάλι του. Δεν είχε τίποτα μέσα, εκτός από μερικά παλιά βιβλία για να έχει φαινομενικά κάποιο βάρος. Τα απαράιτητα –διαβατήριο, πορτοφόλι με γαλλικά, γερμανικά και ελβετικά χρήματα, ένα σωληνάριο με καφιασπιρίνες,* ταμπακιέρα από ταρταρούγα, ασημένιος αναπτήρας κι ένα πιστόλι Browning των 9 χιλιοστών με έξι σφαίρες στον γεμιστήρα– τα κρατούσε πάνω του. Αν έπαιρνε το καπέλο, ίσως ξυπνούσε τις υποψίες της γυναίκας, περιορίστηκε λοιπόν να πάρει την καμπαρντίνα, απευθύνοντας ένα περίλυπο και σιωπηλό αντίο στο άψογο καφέ τσόχινο Trilby.

«Με την άδειά σας» πρόσθεσε ανοίγοντας τη συρόμενη πόρτα.

Όταν κοίταξε τελευταία φορά τη γυναίκα, προτού βγει, εκείνη είχε γυρίσει το πρόσωπό της προς τη νύχτα έξω και το προφίλ της καθρεφτιζόταν στο σκούρο τζάμι του παρathyrou. Την τελευταία ματιά ο Φαλκό την αφιέρωσε στις γάμπες της. Όμορφες ήταν, κατέληξε αμερόληπτα. Το πρόσωπο δεν έλεγε και τίποτα και χρωστούσε πολλά στο μακιγιάζ, το φόρεμα όμως διέγραφε πολλά υποσχόμενες γραμμές και οι γάμπες τις επιβεβαίωναν.

* Ασπιρίνες με καφεΐνη που κυκλοφορούν σε ορισμένες χώρες. (Σ.τ.Μ.)

Στον διάδρομο στεκόταν ένας κοντός ανθρωπάκος, χωμένος σ' ένα μακρύ καμιλό παλτό, με δίχρωμα παπούτσια και μαύρο καπέλο με πολύ φαρδύ γύρο. Τα μάτια του ήταν γουρλωτά και τον διέκρινε μια αμυδρή ομοιότητα με τον Αμερικανό ηθοποιό Τζορτζ Ραφτ. Όταν ο Φαλκό σταμάτησε πλάι του με αδιάφορο ύφος, ένιωσε μια έντονη μυρωδιά πομάδας μαλλιών ανακατεμένη με άρωμα ροδόνηρου. Σχεδόν δυσάρεστη.

«Αυτή είναι;» ψιθύρισε ο ανθρωπάκος.

Έγνεψε καταφατικά ο Φαλκό, βγάζοντας την ταμπακιέρα και φέρνοντας άλλο ένα τσιγάρο στα χείλη του. Ο άνθρωπος με το μακρύ παλτό στράβωσε το στόμα του, που ήταν μικρό, ρόδινο και σκληρό.

«Σίγουρα;»

Χωρίς ν' απαντήσει, ο Φαλκό άναψε το τσιγάρο και συνέχισε να προχωράει μέχρι την άκρη του βαγονιού. Φτάνοντας στην πλατφόρμα, στράφηκε να κοιτάξει πίσω και είδε πως ο τύπος δε βρισκόταν πια στον διάδρομο. Κάπνισε ακουμπισμένος στην πόρτα της τουαλέτας, ακίνητος δίπλα στη φυσούνα που ένωνε το βαγόνι με το επόμενο, ακούγοντας το εκκωφαντικό τράνταγμα των τροχών στις ράγες. Στη Σαλαμάνκα ο Ναύαρχος είχε επιμείνει πολύ να μην εκτελέσει ο ίδιος το τακτικό κομμάτι της επιχείρησης. Δε θέλουμε να σε κάψουμε, ούτε να ρισκάρουμε το παραμικρό σε περίπτωση που κάτι στραβώσει, ήταν η ετυμολογία. Η διαταγή. Η γυναίκα ταξιδεύει από το Παρίσι στη Βαρκελόνη, ασυνόδευτη. Περιορίσου να τη βρεις και να την αναγνωρίσεις, και μετά φύγε από τη μέση. Ο Πακίτο Αράνια θ' αναλάβει τα υπόλοιπα. Ξέρεις τώρα. Με

τον διακριτικό του τρόπο. Είναι καλός αυτός σε κάτι τέτοια.

Ακούστηκε πάλι η σειρήνα στην κορυφή του κομβόι. Το τρένο μείωνε ταχύτητα κι άρχισαν να φαίνονται φώτα που κυλούσαν δίπλα τους ολοένα και πιο αργά. Το τράνταγμα έγινε σιγανό και λιγότερο ρυθμικό. Ο ελεγκτής εισιτηρίων, με μπλε στολή και το καπέλο του, εμφανίστηκε στην άλλη άκρη του διαδρόμου και ανακοίνωσε «Ναρμπόν, στάση πέντε λεπτών», πλησιάζοντας και περνώντας μπροστά από το κουπέ που είχε εγκαταλείψει ο Φαλκό. Τίποτα όμως δεν τράβηξε την προσοχή του ελεγκτή –το αναμενόμενο ήταν ο Αράνια να είχε κλείσει τα κουρτινάκια–, που έφτασε δίπλα στον Φαλκό αφού επανέλαβε εκείνο το «Ναρμπόν, στάση πέντε λεπτών» και κατευθύνθηκε μέσω της φουσούνας προς το διπλανό βαγόνι.

Λίγος κόσμος υπήρχε στην αποβάθρα – μισή ντουζίνα ταξιδιώτες που κατέβαιναν από το τρένο με τις βαλίτσες τους, ένας σταθμάρχης με κόκκινο καπέλο και φακό στο χέρι που περπατούσε δίχως να βιάζεται προς την ατμομηχανή κι ένας χωροφύλακας με βαριεστημένο ύφος, κουκουλωμένος με μια κοντή κάπα, όρθιος κοντά στην πόρτα εξόδου, με τα χέρια σταυρωμένα πίσω από την πλάτη και τα μάτια καρφωμένα στο ρολόι που κρεμόταν από τη μαρκίζα, με τους δείκτες του να δείχνουν 0:45. Προχωρώντας προς την έξοδο, ο Φαλκό έριξε ένα σύντομο βλέμμα προς το βαγόνι που μόλις είχε εγκαταλείψει: Οι κουρτίνες του κουπέ όπου βρισκόταν η γυναίκα ήταν τραβηγμένες από τη μεριά του διαδρόμου. Με το ίδιο βλέμμα αντιλήφθηκε πως και ο Αράνια είχε βγει από το τρένο από την πόρτα

του άλλου βαγονιού και προχωρούσε μισή ντουζίνα βήματα πίσω του.

Στην κορυφή του κομβίου, ο σταθμάρχης κούνησε πάνω κάτω τον φακό, προκαλώντας ένα σφύριγμα. Η ατμομηχανή ξεφύσησε ατμό και ξεκίνησε, τραβώντας το τρένο. Εκείνη τη στιγμή ο Φαλκό έμπαινε πια στο κτίριο, διέσχισε την αίθουσα αναμονής κι έβγαινε στον δρόμο, κάτω από την κιτρινωπή λάμψη των λαμπτήρων που φώτιζαν έναν τοίχο σκεπασμένο με διαφημιστικές αφίσες κι ένα αυτοκίνητο Peugeot δίπλα στο κράσπεδο λίγο πιο πέρα από τη στάση των ταξί, εκεί όπου υποτίθεται πως έπρεπε να βρίσκεται. Σταμάτησε μια στιγμή ο Φαλκό, ακριβώς όσο χρειαζόταν για να τον φτάσει ο Αράνια. Δε χρειάστηκε να γυρίσει, αφού το πλησίασμα του άλλου το ανήγγειλε η χαρακτηριστική μυρωδιά πομάδας μαλλιών και ροδόνερου.

«Αυτή ήταν» επιβεβαίωσε ο Αράνια.

Την ίδια στιγμή που το έλεγε αυτό, πέρασε στον Φαλκό ένα μικρό δερμάτινο πορτοφόλι. Μετά, με τα χέρια στις τσέπες του παλτού και το καπέλο γερμένο πάνω από τα μάτια, ο ανθρωπάκος προχώρησε με γρήγορα βηματάκια μέσα στο θαμπό, κιτρινωπό φως του δρόμου, μέχρι που χάθηκε στις σκιές. Ο Φαλκό κατευθύνθηκε προς το Peugeot, που είχε τη μηχανή αναμμένη και μια σκοτεινή και ακίνητη μορφή στη θέση του οδηγού. Άνοιξε την πίσω πόρτα και βολεύτηκε στο κάθισμα, αφήνοντας δίπλα την καμπαρντίνα, με το πορτοφόλι πάνω στα γόνατά του.

«Έχετε φακό;»

«Ναι».

«Δώστε μου τον».

Ο οδηγός τού πέρασε έναν φακό, έβαλε πρώτη και ξεκίνησε το αυτοκίνητο. Οι προβολείς φώτισαν τους έρημους δρόμους και μετά τα περίχωρα της πόλης, και πήραν έναν αυτοκινητόδρομο όπου οι κορμοί των δέντρων ήταν βαμμένοι με λευκές λωρίδες. Ο Φαλκό πάτησε τον διακόπτη, κατευθύνοντας τη δέσμη του φωτός στο περιεχόμενο του πορτοφολιού: γράμματα και δακτυλογραφημένα έγγραφα, μια ατζέντα με τηλέφωνα και διευθύνσεις, δύο αποκόμματα από τον γερμανικό τύπο κι ένα πιστοποιητικό με φωτογραφία και σφραγίδα της Καταλανικής Κυβέρνησης στο όνομα Λουίσα Ροβίρα Μπαλσέλς. Τέσσερα από τα έγγραφα είχαν σφραγίδες του Κομμουνιστικού Κόμματος Ισπανίας. Τα ξαναφύλαξε όλα μέσα στο πορτοφόλι, άφησε στην άκρη τον φακό και βολεύτηκε καλύτερα, με τα μάτια κλειστά, το κεφάλι ακουμπισμένο στο κάθισμα, αφού ξέσφιξε τον κόμπο της γραβάτας και σκεπάστηκε με την καμπαρντίνα. Ούτε καν τώρα, χαλαρωμένος από την ολοένα και μεγαλύτερη νύστα, το γωνιώδες και ελκυστικό πρόσωπό του, όπου άρχιζαν να φυτρώνουν γένια ύστερα από κάμποσες ώρες χωρίς ξύρισμα, δεν έχανε τη συνηθισμένη του έκφραση, κατά κανόνα εύθυμη, συμπαθητική, αν και με έναν μοχθηρό μορφασμό απάνθρωπης σκληρότητας που μπορούσε να το συννεφιάσει ανησυχητικά: λες και ο ιδιοκτήτης του βρισκόταν συνεχώς μπροστά σ' ένα κωμικοτραγικό οικουμενικό αστείο, μέρος του οποίου ήταν κι ο ίδιος.

Τα βαμμένα άσπρα δέντρα συνέχιζαν να παρελαύνουν στο φως των προβολέων, στη μια και στην άλλη πλευρά του αυτοκινητόδρομου. Η τελευταία σκέψη του Φαλκό προτού αποκοιμηθεί από το λίκνισμα του αυτοκινήτου

ήταν για τις γάμπες της νεκρής γυναίκας. Κρίμα, κατέληξε καθώς τον έπαιρνε ο ύπνος. Η σπατάλη. Κάποια άλλη στιγμή δε θα είχε αντίρρηση να περάσει τη νύχτα δίχως βιασύνη ανάμεσα σ' εκείνα τα πόδια.

* * *

«Υπάρχει μια καινούρια υπόθεση» είπε ο Ναύαρχος.

Στην πλάτη του, από την άλλη πλευρά του παραθύρου, υψωνόταν ο τρούλος του καθεδρικού της Σαλαμάνκα, πέρα από τα κλαδιά, γυμνά ακόμα, των δέντρων της πλατείας. Προχωρώντας κόντρα στο φως, ο αρχηγός της SNIO –της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και Επιχειρήσεων– πήγε μέχρι τον μεγάλο χάρτη της χερσονήσου που καταλάμβανε τον μισό τοίχο, δίπλα σε κάτι ράφια με την εγκυκλοπαίδεια *Espasa* κι ένα πορτρέτο του Καουδίγιο.

«Μια σκοτεινή βρομοϋπόθεση» επανέλαβε.

Μετά έβγαλε ένα τσαλακωμένο μαντίλι από την τσέπη του μάλλινου σακακιού του –δε φορούσε ποτέ στολή στο γραφείο–, φύσηξε με θόρυβο τη μύτη μου και κοίταξε τον Λορένθο Φαλκό σαν να έφταιγε αυτός για το κρυολόγημά του. Καθώς φύλαγε το μαντίλι, έριξε μια γρήγορη ματιά στο κάτω δεξιό μέρος του χάρτη και τον έδειξε με μια αόριστη χειρονομία.

«Αλικάντε» είπε.

«Κόκκινη περιοχή» σχολίασε άσκοπα ο Φαλκό, κι ο άλλος τον κοίταξε πρώτα με προσοχή και μετά με δυσαρέσκεια.

«Φυσικά και είναι κόκκινη περιοχή» απάντησε ξερά.

Είχε αντιληφθεί την αυθάδεια. Ο Φαλκό βρισκόταν μό-

λις μία μέρα στη Σαλαμάνκα, ύστερα από ένα ζόρικο ταξίδι στον νότο της Γαλλίας μέχρι να περάσει τα σύνορα από το Ιρούν. Και πριν απ' αυτό είχε φέρει σε πέρας μια δύσκολη αποστολή στη Βαρκελόνη, που βρισκόταν σε δημοκρατική ζώνη. Από τότε που είχε εκδηλωθεί η στρατιωτική εξέγερση, δεν είχε ξαποστάσει ούτε μια μέρα.

«Θα ξεκουραστείς όταν πεθάνεις».

Γέλασε λίγο ο Ναύαρχος, καταχθόνιος και σαν να απευθυνόταν στον εαυτό του, με το ίδιο του το αστείο. Και η αλήθεια ήταν, σκέφτηκε ο Φαλκό, πως συχνά το χιούμορ του αρχηγού του έφτανε στα όρια του δυσοίωνου· ακόμα περισσότερο αφότου ο μοναχογιός του, ένας νεαρός σημαιοφόρος, είχε δολοφονηθεί πάνω στο πλοίο Libertad μαζί με τους άλλους αξιωματικούς στις 3 Αυγούστου. Αυτή η καυστική και κάπως μακάβρια διάθεση ήταν το σήμα κατατεθέν του, ακόμα κι όταν έστελνε έναν πράκτορα της Ομάδας Φωτεινό Αστέρι –ειδικές επιχειρήσεις– να τον γδάρουν ζωντανό σ' ένα μπουντρούμι της μυστικής αστυνομίας πίσω από τις εχθρικές γραμμές. Έτσι η χήρα σου θα μάθει επιτέλους πού κοιμάσαι, ήταν ικανός να πει, κι άλλα παρόμοια αστεία, που ανάθεμα κι αν ήταν διασκεδαστικά. Τώρα πια όμως, ύστερα από τέσσερις μήνες εμφυλίου πολέμου και μια ντουζίνα πράκτορες χαμένους από δω κι από κει, εκείνος ο τραχύς και κυνικός τόνος είχε μετατραπεί στο χαρακτηριστικό στίλ της υπηρεσίας. Ακόμα και οι γραμματείς, οι υπεύθυνοι συστημάτων ακρόασης ραδιοεκπομπών και οι κρυπτογράφοι το μιμούνταν. Επιπλέον του αρχηγού τού ταίριαζε γάντι: Γαλικιανός από το Μπετάνθος, λιπόσαρκος, μικροκαμωμένος, με πυκνά

γκρίζα μαλλιά κι ένα μουστάκι κιτρινισμένο από τη νικοτίνη που του σκέπαζε εντελώς το πάνω χείλος, ο Ναύαρχος είχε μεγάλη μύτη, φουντωτά φρύδια κι ένα δεξί μάτι –το αριστερό ήταν γυάλινο– πολύ μαύρο, αυστηρό και ζωηρό, εξαιρετικά έξυπνο, όπου οι λέξεις «κόκκινος» και «εχθρός» γεννούσαν πάντοτε μια σιωπηλή μνησικαχία. Με λίγα λόγια, ο υπεύθυνος του σκληρού πυρήνα της φρανκικής αντικατασκοπείας ήταν μικρόσωμος, ξύπνιος, κακότροπος και τρομακτικός. Στο αρχηγείο της Σαλαμάνκα τον αποκαλούσαν Αγριογούρουνο. Ποτέ όμως μπροστά του.

«Μπορώ να καπνίσω;» ρώτησε ο Φαλκό.

«Όχι, διάτανε. Δεν μπορείς να καπνίσεις». Κοίταξε μελαγχολικά ένα βάζο με καπνό πίπας πάνω στο τραπέζι. «Έχω μια γρίπη τρομερή».

Παρόλο που ο αρχηγός του ήταν όρθιος, ο Φαλκό εξακολουθούσε να κάθεται. Ήταν παλιοί γνωστοί, από την εποχή που ο Ναύαρχος, τότε πλοίαρχος και ναυτικός ακόλουθος στην Κωνσταντινούπολη, είχε οργανώσει τις υπηρεσίες πληροφοριών της Δημοκρατίας στην Ανατολική Μεσόγειο, θέτοντάς τις στη συνέχεια στη διάθεση της φρανκικής πλευράς όταν ξέσπασε η εμφύλια σύγκρουση. Οι δυο τους είχαν συναντηθεί πρώτη φορά στην Κωνσταντινούπολη, πολύ πριν τον πόλεμο· εξαιτίας μιας υπόθεσης λαθραίας μεταφοράς όπλων για τον IRA στην Ιρλανδία, για τον οποίο εκείνη την εποχή ο Φαλκό έπαιζε τον ρόλο του ενδιαμέσου.

«Βρήκα κάτι για σας» είπε ο Φαλκό.

Καθώς το έλεγε, έβγαλε από την τσέπη του σακακιού του έναν φάκελο και τον άφησε στο τραπέζι, κοντά στον Ναύαρχο. Αυτός τον κοίταζε ερωτηματικά. Το γυάλινο μά-

τι είχε χρώμα ελαφρά πιο ανοιχτό από το αληθινό, κι αυτό έδινε στο βλέμμα του έναν παράξενο δίχρωμο στραβισμό που συνήθως προκαλούσε ανησυχία στους συνομιλητές του. Ύστερα από μια στιγμή άνοιξε τον φάκελο κι έβγαλε ένα γραμματόσημο.

«Δεν ξέρω αν το έχετε αυτό» είπε ο Φαλκό. «Έτος 1850».

Ο Ναύαρχος το στριφογύριζε στα δάχτυλά του, κοιτάζοντάς το κόντρα στο φως του παραθύρου. Τελικά πλησίασε ένα συρτάρι του γραφείου γεμάτο πίπες και κουτιά με καπνό, έβγαλε έναν μεγεθυντικό φακό και μελέτησε προσεκτικά το γραμματόσημο.

«Μάυρο πάνω σε μπλε» επιβεβαίωσε ικανοποιημένος. «Και χωρίς σφραγίδα ταχυδρομείου. Το νούμερο ένα του Αννόβερου».

«Αυτό μου είπε ο φιλοτελιστής».

«Πού το αγόρασες;»

«Στην Εντάγια, προτού περάσω τα σύνορα».

«Αξίζει τουλάχιστον τέσσερις χιλιάδες φράγκα στον κατάλογο».

«Πλήρωσα πέντε χιλιάδες».

Πλησίασε ο Ναύαρχος ένα ντουλάπι, έβγαλε ένα άλμπουμ κι έβαλε μέσα το γραμματόσημο.

«Πρόσθεσέ το στο σημείωμα με τα έξοδά σου».

«Το πρόσθεσα ήδη».

Ο Ναύαρχος έκλεισε αργά το ντουλάπι. Μετά άγγιξε τη μύτη του, κοίταξε τον χάρτη και την ξανάγγιξε.

«Έχουμε καιρό. Δύο μέρες τουλάχιστον».

«Θα χρειαστεί να πάω εκεί;»

«Ναι».

Ήταν παράξενο πώς εκείνη η μονοσύλλαβη λέξη μπορούσε να συνοψίσει τόσα πράγματα, σκέφτηκε ειρωνικά ο Φαλκό. Τη διάσχιση μιας περιοχής, την οικεία αβεβαιότητα της γνώσης ότι βρισκόταν άλλη μια φορά σε εχθρικό έδαφος, τον κίνδυνο και τον φόβο. Ίσως επίσης τη φυλακή, τα βασανιστήρια και τον θάνατο – μια γκριζα αυγή μπροστά σ' έναν τοίχο, ή με μια σφαίρα στον αυχένα στο καταθλιπτικό περιβάλλον ενός υπογείου. Ένα ανώνυμο πτώμα σ' ένα χαντάκι ή έναν κοινό τάφο. Μια φτυαριά ασβέστης, κι έτσι θα τέλειωναν όλα. Προς στιγμήν θυμήθηκε τη γυναίκα του τρένου πριν από μερικές μέρες, και μ' έναν μορφασμό παραίτησης, μοιρολατρίας, συνειδητοποίησε πως είχε αρχίσει να ξεχνάει το πρόσωπό της.

«Στο μεταξύ εκμεταλλεύσου τον χρόνο σου» τον συμβούλεψε ο Ναύαρχος. «Χαλάρωσε».

«Πότε θα μ' ενημερώσετε;»

«Αυτή τη φορά θα το κάνουμε με δόσεις. Η πρώτη θα είναι αύριο, με τους ανθρώπους της SIIF».

Ανασήκωσε το φρύδι του ο Φαλκό, ενοχλημένος. Τα αρχικά ήταν της Υπηρεσίας Πληροφοριών και Ερευνών της Φάλαγγας, της φασιστικής παραστρατιωτικής εθνοφυλακής. Των πιο ιδεολόγων και σκληρών μελών του λεγόμενου Εθνικού Κινήματος, πρόεδρος του οποίου ήταν ο στρατηγός Φράνκο.

«Τι σχέση έχει η Φάλαγγα μ' αυτή τη δουλειά;»

«Κάποια σχέση έχει. Θα δεις. Στις δέκα έχουμε σύσκεψη με τον Άνχελ Λουίς Ποβέδα... Ναι, μη στραβώνεις τα μούτρα. Μ' αυτό το κτήνος».

Ο Φαλκό έσβησε την γκριμάτσα από το πρόσωπό του. Ο Ποβέδα ήταν ο αρχηγός της SIIF. Ένα παλιό πουκάμισο* της σκληρής γραμμής, Σεβιλιάνος, που είχε αποκτήσει φήμη στην Ανδαλουσία, στη διάρκεια των πρώτων ημερών της Εξέγερσης, τουφεκίζοντας συνδικαλιστές και δασκάλους υπό τις διαταγές του στρατηγού Κέιπο ντε Γιάνο.

«Νόμιζα πως δρούσαμε πάντα μόνοι μας. Για λογαριασμό μας».

«Ε, όπως βλέπεις δεν είναι έτσι. Πρόκειται για διαταγές απευθείας από τον Χενεραλίσιμο... Αυτή τη φορά συντονιζόμαστε με τους φαλαγγίτες, και δεν είναι μόνο αυτό: Μπαίνουν στη μέση και οι Γερμανοί, και ο Θεός να δώσει να μην ανακατευτούν κι οι Ιταλοί. Πριν από λίγο ήμουν με τον Σραίτερ και μιλούσαμε για την υπόθεση».

Για τον Φαλκό, η μια έκπληξη διαδεχόταν την άλλη. Δε γνώριζε προσωπικά τον Χανς Σραίτερ –τον οποίο το αιώνιο ισπανικό χιούμορ είχε μετονομάσει σε Χουανίτο Εσκρότο–,** ήξερε όμως πως ήταν ο αρχηγός της υπηρεσίας αντικατασκοπείας των ναζί στην εθνική Ισπανία και πως διατηρούσε απευθείας γραμμή επικοινωνίας με τον ναύαρχο Κανάρης στο Βερολίνο. Όλο το φρανκικό Γενικό Επιτελείο στη Σαλαμάνκα ήταν μυρμηγκοφωλιά πρακτόρων και υπηρεσιών, ντόπιων και ξένων: Παράλληλα με τους Γερμανούς της Abwehr*** λειτουργούσε η ιταλική Στρατιωτική Υπηρεσία Πληροφοριών, πέρα από τις πολλές ισπανικές οργα-

* Μέλος της Φάλαγγας από την προ-εμφυλιακή εποχή. (Σ.τ.Μ.)

** Escroto είναι το όσχεο στα ισπανικά. (Σ.τ.Μ.)

*** Abwehr (= Άμυνα), η γερμανική υπηρεσία πληροφοριών της εποχής. (Σ.τ.Μ.)

νώσεις κατασκοπείας και αντικατασκοπείας που ανταγωνίζονταν και συχνά σκόνταφταν η μια πάνω στην άλλη – οι φαλαγγίτες της SIIF, οι στρατιωτικοί της SIM, της υπηρεσίας πληροφοριών του στρατού, το δίκτυο πολιτικής κατασκοπείας που ήταν γνωστό ως SIFNE, το MAPEBA,* η Διεύθυνση Αστυνομίας και Ασφαλείας και άλλες υποδεέστερες υπηρεσίες. Όσο για τη SNIO, που διηύθυνε ο Ναύαρχος, υπαγόταν στο Γενικό Επιτελείο, υπό την άμεση επίβλεψη του Νικολάς Φράνκο, αδερφού του Καουδίγιο. Η υπηρεσία ήταν ειδικευμένη στη διείσδυση, το σαμποτάζ και τις δολοφονίες εχθρικών στοιχείων, τόσο στη δημοκρατική ζώνη όσο και στο εξωτερικό. Σ' αυτήν υπαγόταν η λεγόμενη Ομάδα Φωτεινό Αστέρι, στην οποία ανήκε ο Λορένθο Φαλκό – μια ολιγάριθμη επίλεκτη μονάδα, άντρες και γυναίκες, που στην αρχή των ντόπιων μυστικών υπηρεσιών ήταν γνωστή ως Ομάδα Βρόμικων Υποθέσεων.

«Απόψε γίνεται μια γιορτή στο Casino για την υποδοχή του Ιταλού πρέσβη. Η διπλωματική υπηρεσία του θα εγκατασταθεί στον πάνω όροφο, και θα παρευρεθεί πολύς κόσμος. Αν σου κάνει κέφι, έλα».

Ο Φαλκό τον μελέτησε προσεκτικά. Ήξερε πως το αφεντικό του τον συμπαθούσε – «Μοιάζεις λιγάκι στον γιο μου» του είχε ξεφύγει μια φορά–, δεν ήταν όμως άνθρωπος που τον απασχολούσε η κοινωνική ζωή, ούτε η δική του ούτε κανενός άλλου υφισταμένου του. Ερμηνεύοντας το βλέμμα, ο Ναύαρχος χαμογέλασε αιχμηρά.

* Ομάδα κατασκοπείας που δρούσε στη Γαλλία για λογαριασμό των Ισπανών στασιαστών, υπό τη διοίκηση του Νικολάς Φράνκο. (Σ.τ.Μ.)

«Θα είναι εκεί και ο Χανς Σραίτερ... Σας ετοίμασα μια μικρή σύσκεψη, ίσα ίσα μερικά λεπτά. Ιδιαιτέρως. Θέλει να σε γνωρίσει, αλλά χωρίς να τραβήξει την προσοχή. Χωρίς επισκέψεις σε γραφεία και τέτοια».

«Τι πρέπει να του πω;»

«Τίποτα». Ο Ναύαρχος ξαναφύσηξε τη μύτη του με το μαντίλι. «Συζήτηση χαμηλού επιπέδου. Εσύ το βουλώνεις, αφήνεις να σε κοιτάζει και δε βγάζεις άχνα. Μια δοκιμή είναι μόνο. Άκουσε να μιλάνε για σένα και θέλει να δοκιμάσει το πεπόνι».

«Κατανοητό. Βλέπω, ακούω, σωπαίνω».

«Έτσι ακριβώς... Και φυσικά θα είναι εκεί κι άλλος ένας Γερμανός που κι εσύ κι εγώ τον γνωρίζουμε, ο Βόλφγκανγκ Λεντς».

«Εκείνος από τη Rheinmetall;»

«Αυτός. Με τη γυναίκα του, μου φαίνεται... Τη λένε Ούτε. Ή Γκρέτα. Κάτι τέτοιο. Ένα σύντομο όνομα. Ή μπορεί και Πέτρα».

«Τη γνωρίζω».

Ο Ναύαρχος του χαμογέλασε στραβά, έτοιμος να μην εκπλαγεί καθόλου. Γνωρίζονταν πάρα πολύ καιρό οι δυο τους.

«Με τη βιβλική έννοια;»

«Όχι. Μόνο εξ όψεως. Συμπέσαμε μ' αυτήν και τον σύζυγό της σ' ένα γεύμα στο Ζάγκρεμπ. Πέρυσι. Θυμάστε; Ήσαστε κι εσείς;»

«Θυμάμαι, βέβαια». Η γκριμάτσα του άλλου μετατράπηκε σε περιφρονητικό γέλιο. «Μια ξανθιά νταρντάνα, μ' ένα ντεκολτέ στην πλάτη που έβλεπες μέχρι και τον κώλο της».

Πουτάνα, όπως όλες οι Γερμανίδες... Επειδή σε ξέρω, παρα-
ξενεύομαι που δεν έπαιξες μπάλα σ' εκείνο το γήπεδο».

Ο Φαλκό χαμογέλασε διφορούμενα, σαν να ζητούσε
συγγνώμη.

«Έκανα αλλού παιχνίδι, Ναύαρχε».

«Το φαντάζομαι». Τον κοίταζε αφηρημένος, με το μυα-
λό του αλλού. «Τώρα λοιπόν έχουν έρθει για επίσκεψη,
και να δούμε τι υλικό μπορούν να μας δώσουν. Ειδικοί
προσκεκλημένοι κι όλ' αυτά τα βαρετά».

«Έχει σχέση με την υπόθεση του Αλικάντε;»

Ένας δείκτης σημάδεψε τον Φαλκό σαν γεμάτο πιστόλι.

«Εγώ δεν ανέφερα ποτέ το Αλικάντε... Το πιάνεις, μι-
κρέ;»

«Το πιάνω».

Το δεξί μάτι είχε γίνει πιο σκληρό και αυστηρό.

«Δεν ανέφερα ακόμα ούτε αυτό ούτε κανένα άλλο κω-
λομέρος».

«Φυσικά όχι».

«Τότε πάψε να κάνεις τον έξυπνο, σήκω από αυτή την
καρέκλα και δίνε του. Θα σε δω αύριο στις δέκα παρά τέ-
ταρτο, στην οδό Κονσουέλο, για να συναντήσουμε τον Πο-
βέδα... Α. Και φρόντισε να φοράς στολή».

«Στολή;... Σοβαρολογείτε;»

«Φυσικά. Την έχεις ακόμα, υποθέτω, αν δεν την έχει
φάει ο σκόρος».

Ο Φαλκό σηκώθηκε, αργά. Ήταν κατάπληκτος. Δεν ήταν
στρατιωτικός, το εντελώς αντίθετο μάλιστα. Το 1918 είχε
αποβληθεί με ατιμωτική απόταξη από τη Ναυτική Ακαδη-
μία του Μαρίν ύστερα από ένα σκάνδαλο με τη γυναίκα

ενός καθηγητή κι έναν καβγά με γροθιές μέσα στην τάξη με τον σύζυγο, στη μέση ενός μαθήματος για τορπίλες και υποβρύχια όπλα. Ωστόσο, όταν ξέσπασε ο πόλεμος, ο Ναύαρχος του είχε εξασφαλίσει έναν προσωρινό βαθμό υποπλοιάρχου του στόλου, για να διευκολύνει τη δουλειά του. Τίποτα δεν άνοιγε τόσες πόρτες στην εθνική Ισπανία όσο μερικά γαλόνια στη χειρίδα.

«Τους φαλαγγίτες τούς εντυπωσιάζουν πολύ οι στολές» είπε ο Ναύαρχος τη στιγμή που ο Φαλκό έβγαινε πια από το γραφείο. «Επομένως θα ξεκινήσουμε με το δεξί».

Στην πόρτα, ο Φαλκό μιμήθηκε, με τραβηγμένο τρόπο, τον στρατιωτικό χαιρετισμό.

«Όταν φοράω στολή, πρέπει να λέω στις διαταγές σας, Ναύαρχε;»

«Άι στον διάτανο».

* * *

Μύριζε λοσιόν Varon Dandy και τα μαλλιά του ήταν χτενισμένα προς τα πίσω, με φιξατέρ και πολύ ψηλή χωρίστρα, ενώ έβαζε αργά αργά, μπροστά στον καθρέφτη του δωματίου στο ξενοδοχείο του, τον πρόσθετο γιακά και τις μανσέτες του πουκαμίσου του σμόκιν. Το πλαστρόν ήταν άψογο και οι μαύρες τιράντες κρατούσαν το παντελόνι, που έπεφτε με τέλεια τσάκιση πάνω στα αστραφτερά λουστρινένια παπούτσια. Ο Λορένθο Φαλκό έμεινε μια στιγμή ακίνητος, μελετώντας την εικόνα, ικανοποιημένος από την εμφάνισή του – τέλειο ξύρισμα με ξυράφι, φαβορίτες φαλιδισμένες με ακρίβεια, γκριζα μάτια που ατένιζαν τον εαυτό τους, όπως και τον υπόλοιπο κόσμο, με ήρεμη και

ειρωνική μελαγχολία. Μια γυναίκα τα είχε χαρακτηρίσει κάποτε –πάντα ήταν δουλειά των γυναικών να χαρακτηρίζουν αυτού του είδους τις λεπτομέρειες– μάτια καλού παιδιού που τα πράγματα στο σχολείο τού πήγαν άσχημα. Στην πραγματικότητα όμως τα πράγματα δεν του είχαν πάει καθόλου άσχημα, αν και συχνά του φαινόταν χρήσιμο να δείχνει έτσι, κυρίως όταν είχε μπροστά του μια γυναίκα. Ο Φαλκό καταγόταν από μια καλή ανδαλουσιανή οικογένεια που συνδεόταν με την οινοποιία, το κρασί και την εξαγωγή του στην Αγγλία. Οι τρόποι και η παιδεία που απέκτησε στην παιδική του ηλικία τού είχαν φανεί χρήσιμα αργότερα, όταν μια καθόλου υποδειγματική νεανική ηλικία, μια στρατιωτική καριέρα που διακόπηκε απότομα και μια ζωή αλήτιχη και περιπετειώδης έβαλαν σε δοκιμασία άλλα στοιχεία του χαρακτήρα του. Τώρα ήταν τριάντα εφτά χρονών και είχε πίσω του μια πυκνή βιογραφία: Αμερική, Ευρώπη, Ισπανία. Ο πόλεμος. Νυχτερινά τρένα, πέρασμα συνόρων κάτω από το χιόνι ή τη βροχή, διεθνή ξενοδοχεία, σκοτεινοί και απειλητικοί δρόμοι, κρυφά αγκαλιάσματα. Ύπήρχαν επίσης, εκεί όπου η πρόσφατη μνήμη αναμειγνυόταν με τις σκιές, μέρη και αναμνήσεις θολές, που ο αριθμός τους, τουλάχιστον προς το παρόν, δεν τον ένοιαζε αν εξακολουθούσε να μεγαλώνει. Η ζωή ήταν γι' αυτόν μια επικράτεια γοητευτική· ένα μεγάλο καταφύγιο θηραμάτων όπου δικαίωμα διέλευσης είχαν μόνο λίγοι τολμηροί, οι διατεθειμένοι να ρισκάρουν και να πληρώσουν το αντίτιμο, όταν θα χρειαζόταν, δίχως γκρίνιες. Πείτε μου πόσα χρωστάω, γκαρσόν. Και κρατήστε τα ρέστα. Ύπήρχαν άμεσες ανταμοιβές και ίσως φρι-

κτές τιμωρίες που περίμεναν τη στιγμή τους, αυτές οι τελευταίες όμως ήταν ακόμα πολύ μακριά. Για τον Φαλκό λέξεις όπως «πατρίδα», «έρωτας» ή «μέλλον» δεν είχαν κανένα νόημα. Ήταν άνθρωπος της στιγμής, εκπαιδευμένος για να είναι έτσι. Ένας λύκος στη σκιά. Αχόρταγος κι επικίνδυνος.

Αφού φόρεσε το παπιγιόν, το μαύρο γιλέκο και το σακάκι, κούμπωσε το λουράκι του ρολογιού –οι μανσέτες του πουκαμίσου, που εξείχαν ακριβώς τρία εκατοστά, είχαν μανικετόκουμπα από λείο ασήμι σε οβάλ σχήμα– και γέμισε τις τσέπες με τα αντικείμενα που είχε αραδιάσει με προσοχή πάνω στη σιφονιέρα: έναν μασίφ ασημένιο αναπτήρα Parker Beacon, μια πένα Sheaffer Balance από πράσινο νεφρίτη, ένα μολύβι με ατσάλινη θήκη, ένα σημειωματάριο, μια θήκη χαπιών με τέσσερις καφιασπιρίνες, ένα κροκό πορτοφόλι με διακόσιες πεσέτες σε μικρά χαρτονομίσματα και λίγα φιλά για φιλοδωρήματα. Μετά πήρε είκοσι τσιγάρα από ένα μεγάλο κουτί Players –τα προμηθευόταν από τη Λισαβόνα, μέσω ενός αγγελιοφόρου της SNIO–, γέμισε τις δύο εσωτερικές όψεις της ταμπακιέρας από ταρταρούγα και την έβαλε στη δεξιά τσέπη του σακακιού του. Μετά, πασπατεύοντας για να βεβαιωθεί πως όλα ήταν όπως έπρεπε, στράφηκε προς το πιστόλι που είχε αφήσει πάνω στο κομοδίνο, δίπλα στο κρεβάτι. Ήταν το αγαπημένο του όπλο και από τον Ιούλιο εκείνης της χρονιάς δεν το αποχωριζόταν. Ένα ημιαυτόματο Browning FN μοντέλο του 1910, κατασκευασμένο στο Βέλγιο, με triπλή ασφάλεια, απλή λειτουργία, οπισθογεμές, με γεμιστήρα έξι φυσιγγίων – ένα όπλο πολύ επίπεδο, εύχρηστο και

ελαφρύ, ικανό να στείλει μια σφαίρα των 9 χιλιοστών με ταχύτητα 299 μέτρων το λεπτό. Είχε αφιερώσει μεγάλο μέρος του απογεύματος, προτού μπει στην μπανιέρα, για να το αποσυναρμολογήσει, να το καθαρίσει, να λαδώσει προσεκτικά τα κυριότερα μέρη του και να βεβαιωθεί πως το ελατήριο επαναφοράς που περιέβαλλε την κάννη λειτουργούσε ελεύθερα και χωρίς να σκαλώνει. Τώρα το ζύγισε μια στιγμή στην παλάμη του, επιβεβαίωσε πως ο γεμιστήρας ήταν γεμάτος και σωστά τοποθετημένος και η θαλάμη άδεια, κι αφού το τύλιξε σ' ένα μάλλινο πανί, το έκρυψε πάνω στην ντουλάπα. Δεν ήταν για να πηγαίνει αρματωμένος στη γιορτή του Casino· παρόλο που το μέρος, κι αυτό ήταν απότοκο των καιρών, θα έβριθε από στολές, στρατιωτικές ζώνες καθήκοντος και πιστόλια.

Έριξε μια τελευταία ματιά γύρω του, πήρε το παλτό, το λευκό κασκόλ και το μαύρο μαλακό καπέλο, κι έσβησε το φως βγαίνοντας από το δωμάτιο. Καθώς περπατούσε στον διάδρομο, η ευχάριστη ανάμνηση πως το Browning 1910 ήταν το μοντέλο που είχε χρησιμοποιήσει ο Σέρβος Γκαβρίλο Πρίντσιπ για να δολοφονήσει τον αρχιδούκα Φραγκίσκο Φερδινάνδο στο Σεράγεβο, πυροδοτώντας τον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο, του προκάλεσε ένα απάνθρωπο χαμόγελο. Εκτός από τα ακριβά ρούχα, τα ασημένια και δερμάτινα αντικείμενα, τα αναλγητικά για τον πονοκέφαλο, την αβέβαιη ζωή και τις όμορφες γυναίκες, του Λορένθο Φαλκό του άρεσαν τα πράγματα που ήταν καρυκευμένα με λεπτομέρειες. Ιστορικού χαρακτήρα.

